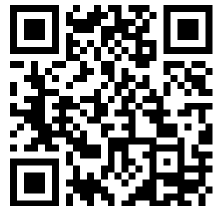
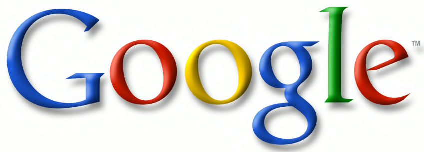
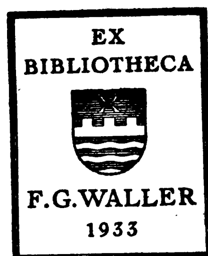

Google

EX
BIBLIOTHECA
F.G.WALLER
1933

DE
HISTORIE,
VAN
FLORIS EN BLANCEFLEUR;

dewelke, na dat ze lang gescheiden waren, en veele perykelen geleden hadden, tot den Huwelyken Staat kwamen.

Zeer plaizant en vermaaklyk om te Leezen.

TE GRONINGEN,

By D' N. GREYDANUS, Drukker en Boekverkoper in de Oude Kyk-in 't Jat-straat.

PROLOGIE.

Paulus zegt: dat ledigheid de Moeder van alle kwaadheid is. Om dit dan te ſchuwen zoo hebbe ik eene kleine ſchoone amoruese Hiſtorie geſteld van twee Gelieven, vol wonderlyke Avonturen, die veel meer zuurs dan zoets leeden, eer zy haare liefde volbrengen konde. Ook maak ik 't daarom, opdat de Minnaars deezer Waereld merken zouden, hoe veel zorgen en ſmerten de min de Menſchen voortbrengt, en hoe veel gevaaren, en hoe ongeſtadig zy is; alzoo dat één vreugd duizend zorgen, en één genoegen duizend angſten baard; en voor een minnelyk verzuim van duizend uuren dikwyls verſcheide gevaaren zyn, die eindelyk de Ziel ter Helle leiden. Daarom, gy jonge Lieden, 't zy Mannen of Vrouwen, wilt hier door geleerd worden, en laat 't u tot blydſchap verſtrekken, en wilt aanvaarden de beminnenswaardige liefde Gods, die eeuwig duuren zal, daar gy ruſte in vinden zult, en die ons bevryd van alle plaagen der Helle. 't Welk ons alleen wil gunnen onzen Zaligmaaker.

DE HISTORIE VAN FLORIS EN BLANCEFLEUR.

't Eerste Capittel.

Alsoo ons de oude schriften verklaren/ zo bevinden wy in de Geschiedenisse/ dat omtrent den Jare/ na de Geboorte ons Heeren/ 624 was in 't Land van Spanjen een ongeloovige Koning/ Fenus geheeten/ die hadde een Koninginne van der zelver Wet. Op een tyd reysde dese Koning met magte over de Zee in Kerstenryk/ Steden en Sloten raserende/ en afwerpende/ Rovende en Brandstykende de Kloosteren en Godshuisen/ zo dat men in 30. Mylen van de Zee niet en vond Woningen nog Menschen/ zo hadden zy het drie dagen Gedestrueert. Gewyle hy dede Laden en Ballasten zyn Schepen met den roof/ zo zond hy 40 Mannen appassen daer de Pelgrims passeeren moesten/ om die te ruineren. Als zy dus de wegen beleid hadden/ zo zagen zy van den berge komen Pelgrims die zeer moede waren/ welk zy aanvielen en bevogten/ maar de Pelgrims gaven haer Goed om haer leven te houden. Onder dese Pelgrims was mede een Grave uyt Vrankryk/ die met hem hadde een Dogter die groot ging van Kinde/ van haren Man die in eenen stryd geslagen was/ dese Grave vegt een wyle vromelyk tegen de Ongeloovige honden/ maer zy hebben hem daer verslagen/ want zy te magtig waren/ en voerden zyn Dogter met hen gevangen/ ende zyn zo met den Koning t' Scheepe gegaen/ en met goede spoed weder gekeert in Spanjen/ daer hy eerlyk ontfangen werd: Ende deylde den Roof den Sodanieren elk na zynen staet. Ten laesten nam hy de Kersten Vrouwe/ en schonk die zynder Koninginne/ die daer mede zeer blyde was/ want zy hem lange om een Kersten Vrouwe gebeden hadde. De Koninginne nam de Vrouwe in haer kamer/ en gaf haer Oorlof te houden de Wet der Christenen/ en zy diende de Koninginne vroeg en spade/ zeer getrouwelyk; en leerde haer Francoys/ zo dat zy zeer in 't Hof bemind wiert. Ten laesten werd de Koninginne gewaer dat zy met Kinde was

beladen/ en vraegde haer hoe lange zy bevrugd was geweest/ 't welke zy de Koninginne zeide en de Koninginne zeide dat zy ten zelven tyden ook begoste te dragen/ ende hoopte beide t' eender tyd te geliggen. Als nu den tyd der Naturen volkomen was zo gelag de Koninginne van eenen schonen Zoon op Palm zondag/ dien de Heydense Meester deden heeten Floris/ ende op denselven dag gelag die gevangen vrouwe van een Dogter/ die zy Dopen dede/ en gaf haer den naem van Blanchefleur. Als den Koning tydinge hadde/ dat zyn vrouwe de Koninginne een Zoon gebaert hadde/ was hy zeer verblyd/ en maakte grote Triumphe/ en dede zynen Zone bewaren by de Christen Vrouwe/ maer hy liet hem zuygen en Voesteren van eene der Heydensch Vrouwe.

Als nu hadde dese Kerstene vrouwe bevolen dese kinderen te bewaren/ en hantcerde dese zeer wel/ ende hadse beide zo lief dat zy naeuwelyks wiste wat kind zy 't liefste hadde/ des Konings Zone ofte haer Dochter/ ende dese Twee waren al dy by malkanderen/ en krigen zig zo Lief eer zy vyf Jaren oud waren/ dat de eene van den anderen niet wesen en mogten/ en als zy tot hare vyf Jaren gekomen waren/ zyn die Twee kinderen zo schoon en wel gelyk geweest in allerley Manieren/ dat men in alle het Land geen schoonder kinderen vond.

Hoe de Koning zynen Zoon Floris tot hem riep, om hem ter Schoole te leggen; en van de liefde en het scheiden van Floris en Blanchefleur.

't Tweede Capittel.

ALs de Koning bemerkte dat zyn Zoon Floris verstand begost te krygen; zo riep hem/ ende zyde dat hy moeste braef ter Schoolen gaen/ die groote Meester Gosber zonde hem Leeren; dies hem Floris zeer bedroefde en wert Weenende/ zeggende: Vader ik en sal niet konnen Lesen nog Schryven of eenig ding versinnen/ ten zy dat Blanchefleur met my ter Scholen mag gaen. Toen beloofden hem zyn en Va-

Vader/ dat hyse beide ter Scholen zenden soude/ dies die kinderen beide zeer verblyd waren. Aldus zyn dese twee te zamen ter Scholen geset/ onderwesen malkanderen so veel dat zy beide zeer groot waren in 't Schryven en Leesen/ en in 't Latyn te spreken/ zo datse tot malkanderen dikwils Latine brieven schreven in 't Latyn, so dat het andere kinderen niet en verstonden. Aldus zyn dese twee in groter liefden t' zamen opgewassen, het welk Floris Vader bemerkende/ zorgende dat die jonge lief de in zynen Zone stede grypen soude/ ende dagt dese twee te scheiden/ ende zeide tot der Coninginne/ dat hy Blanchefleur soude doden/ so hy Floris van Blanchefleur niet scheiden en konde/ op dat voor haer Dood/ hy een ander hoger en welgeboren Vogter lief gekrege/ maer de Coninginne wederriet toen Blanchefleur niet te Doden/ op adonturen/ of hy daer by mistroostig werden/ en hem zelven doden mogte. En zy dede toen Ordeneere dat hem Floris Schoolmeester ziek maekte/ dat hy daer niet meer leeren en konde, ende daerom wilde hem zynen Vader versenden tot Mantorien in een ander Schole/ om aldaer te leeren/ daer toen ter tyd veel Edel Kinderen en schone Maegden waren/ om dat Floris zyn Sone onder de schone Maegden en jongvrouwen zoude solligtelyken mogen vergeten die Liefde van Blanchefleur: Maer 't en quam niet naer des Konings meininge/ want als hy na Mantorien toe reisen soude/ so vraegde Floris of Blanchefleur niet met hem reisen soude/ waer op hem de koning antwoorde dat Blanchefleurs Moeder ziek was/ ende datse by haer Moeder blyven moeste/ want de Moeder die moeste haer ziek gelaten door des konings Gebod; ende haer Dogterken by haer behouden; op dat Floris alleen zoude reisen. Als Floris dese zaken verstaen hadde/ was hy uittermaten droevig/ ende bedreef grote Rouwe/ en zeggende: dat hy zonder Blanchefleur nergens wezen en mogte als den Koning en Koninginne dit grote Misbaer aen Floris zagen/ zo beloofden zy aen hem/ datse Blanchefleur na zenden zouden binnen 14 Dagen/ hopende dat hyse binnen dien tyd vergeten zoude. Toen is hy een Luttel leter te vreden geweest/ en nam deerlyk aen Blanchefleur Oorlof/ haer hertelyk kussende en Omhelsende/ daer zy by haer Moeder was/ en in de Tegenwoordigheid zyns Vaders/ zeggende:

Adieu myn hertelyk troost en zoet,
Adieu myn Liefst waerdiste bloed,
Adieu alderliefsten Dag,
Adieu myn Consoort, myn lydens bloed:
Adieu myn uitverkoornste hoed,
Adieu myn Liefste ogen opslag,
Adieu myn jong herte verblyden mag,
Adieu myn herten Medecyn,
Adieu myn alder Liefste die ik ooit aensag,
Adieu het moet Gescheiden zyn.

Adieu Tersoor myns zins behoed,
Adieu Rosier met alder ootmoed,
Adieu myn Eeuwiglyk geklag:
Adieu myn troost, minnelik goed,
Adieu my ook sorge doet:
Adieu voor meer in myn o wag?
Adieu na u myne gevrag,
Adieu doet my so groten pyn,
Adieu die myn te Troosten plag,
Adieu het moet Gescheiden zyn.

Adieu myn Spiegel van Leven vroet,
Adieu dit myn versugten doet:
Adieu in my ook zulk gedrag,
Adieu myn hope myn hoogste vloet:
Adieu daer al myn rust op staet,
Adieu alle myn leeds gemag,
Adieu myn roep is nu, O ach!
Adieu gy blyft de Liefste myn,

Adieu Fontein myns vreugd geklag,
Adieu het moet gescheiden zyn!

PRINCEN.

Blanchefleur gy zyt die my laff op laad',
Ik hoop nog te zien uw schoon aanschyn,
Gedenkt myn liefde in lyden gaat;
Ik moet nu helaas gescheiden zyn.

Van dese gelaten en woorden en was zyn vader den Koning niet wel te vreden: Waerom hy Floris met schone woorden en proper giften / met schone State te Montorien ter Scholen zond / daer hy zeer Feestelyk ontfangen wert van den Hertoge Goras / en van der vrouwe Tente / ende van haerder Dogter. Ende werden van vrouwen Sibile in den scholen geleid / daer zeer veel Edele Maegden waren: maer het was al niet / want wien hy zag of wat hy hoorde / hem quam altoos in gepeis zyn Uitverkoren Blanchefleur / zo dat hy dikwils zeer versugte / en maakte groot geklag eer die veertien dagen ten einde waren. Als nu den tyd van de veertien dagen volkomen was / en hem Blanchefleur niet gesonden en werd / zo en wert hy nog meer rouwig / en zorgde dat zy dood ware / zo dat hy Eten / Drinken / nog slapen en konden: maer wert geheel ziek. Als dat zyn Kamerling zag / ontboot hy 't haestelyk den Koning zynen vader / die de Koginne tot hem heeft geroepen en zeide: Vrouwe / ik en weet geen raed met onsen Zoon / Blanchefleur moet ons kind houden in haer liefde met Tovereye dat weet ik wel / want hy by niemant dan by haer begeert te zyn.

Nu zal ikse haestelyken doen halen en zalse Doden / op dat hyse dan vergeten mag. Toen zeide de Koginne / Heere dat is onwyselyk geseit / dat Blanchefleur ons kind heeft betovert / want zy hem ook uittermaten bemind / want zy zint der tyd dat hy te Montarien trok / en heeftze nooit blyden dag gehad / maer altoos in versugten geweest en in zware pynen / zo dat zy Eten nog Drinken en mag. Aldus behieldse Blanchefleur te lyve / zeggende: Ag Heere! het waer groote zonde en schanden dat men zo een kind doden zoude zonder regt of reden / maer gy doet beter dat gyse in de stadt van Micheen doet voeren / en doetse daer verkopen / en van daar zalse wel verborgerd werden / dat men daer niet meer af vernemen en zel. Desen raed dagte den Koning goet / enke dede tot hem komen twee Ryke Koopluiden / en zeide hem hoe zy te Micheen trekken moesten / om aldaer Blanchefleur te verkopen: 't welk die Koopluiden hem beloofden te doen.

Hoe

Hoe de Koopluyden Oorlof namen van den Koning, ende trokken naar Nicheen daar zy Blanchefleur verkochten, dewelke verkocht wierd aen den Admirael van Babylonien, diese in zeer grote waarden hielden.

Het Derde Capittel.

Dese kooplieden voorschreven/ hebben Oorlof genomen van den Coning en de Coninginne/ ende zyn te Scheep gegaan/ zeilende naer de Stad Nichren/ daer toen ter tijd veel machtige koopliedens waren. Nu so waren alhaer twee koopliedeu uit verre Landen/ die Blanchefleur hebben gekocht/ en groten schat voor haer gegeven/ des de verkooper blyde waren/ dat zy goede avonture hadden: want de Koopluiden gaven voor Blanchefleur: t' zestig pond Gouds/ hondert pond Silvers/ hondert Sindalen Laken/ honderts rode Mantels/ hondert goede Paerden/ en drie hondert Vogels/ als valken Havikken ende Sparwers/ ende een Cop van Goude/ boven maten kostelijk/ dat diergelijks niet meer gesien was. Dese Kop had Vulcanus gemaeckt/ die daer op gesteld had/ hoe Paris des Conings Sone van Trojen Helena ontschaekte/ en hoe haer Man die Coning Melaus volgde zeer verbolgen/ en Agamemnon een grote Heir vergaderde/ ende de Grieken Trojen beleiden/ en hoe zy met stormen de mureu beschoten/ en hoe die van Trojen van binnen hun verweerden. Ende op het Dexsel van de Kop stond een vogel so wel gemaeckt/ dat hy levendig scheen/ en hadde in zyn klouwen een Carbonkel/ die so schoon scheen dat 'er geneen helder so donker was/ of hy sou hem verlicht hebben/ so dat men alle ding daer in wel hadde mogen zien ende bekennen. Naer dat Trojen verdistruëert was/ bragt Eneas dese Kop/ met hem uyt der Stad/ die hy in Lombardyen liet/ eenen van zynder Ampen/ ende Lief. Als dese Koopluyden Blanchefleur gekogt hadden

den zyn zy gereyst tot Babylonien/ daer zyse den Admirael presenteerden/ diese zo wel aanstond/ dat hyse den Koopluyden af kogt/ ende gaf 'er voor tien werf/ zo veel Gouds als zy zwaer was van lighaem: dies de Kooplieden blyde waren en bedankten hem van de Admirael/ ende namen oorlof aen hem. Nu zo bemerkten den Admirael wel aen hare kleederen/ leden en schoonheyt/ dat zy was van Edelen geslagten/ zo dat hy voren nam de oude gewoonte te breken/ ende haer te bekennen. Ende dede haer brengen op den Maegden toren/ daer zy vond 15 Maegden/ der welker Blanchefleur bevolen werd/ te leeren en te troosten/ want zy zouden korteljkt Koninginne mogen worden van al het Ryke. Als nu Blanchefleur haer dus alleen in vreemde Landen in een kamer vond/ werd zy zeer zug en de/ en klagende/ zeggende: O Floris Lief! wie heeft ons gescheiden? Nimmermeer en zal ik uwer vergeten want ik wel weet/ dat gy zo wel als ik in druk zyt: want gy my minder als uw zelven. Ongelyk moeten zy sterven/ die ons dit gedaen hebben/ want nimmermeer en zal ik verblyden zonder u O myn schoonste Lief! Nu wil ik zwygen van Blanchefleur en vertellen voort van den Koning en der Koginne/ en der Kooplieden/ die den Koning gaven al het goot goed gaven dat zy voor Blanchefleur gekregen hadden.

Hoe den Koning Venus na de Wederkomste der Kooplieden een kostelyk Graf dede maken, in den name van Blanchefleur, en van de grote droefheyd van Floris.

Het IV. Capittel.

De Koning was verblyd over de kostelykheden door Blanchefleur verkreegen/ maar de Koginne was bedrukt zeggende: Heere/ wy behoeven wel goeden raad/ wat wy best doen zullen/ als ons Kind komt/ dat hy hem niet en kwelle tot de dood. Toen deed de Koning een kostelyk Graf maken van Ivoor re en Marmere kristallen/ en daar op leggen een kostelyke Zark/ op de welke gemaakt waren twee kinderen/ van Goud; waar van de eene naa Floris en de andere naa Blanchefleur geleek. En elk hadt een zeer kostelyke Kroone op 't hoofd. In de kroone van Floris stond een Carbonkel/ die des nagts zo sterk lichtte als of het dag was. En daar waren ook lange pypen op gemaakt/ op welke de kinderen speelde/ ook kusschten en omhelsden ze malkanderen. En als de wind stille was/ dan stonden de kinderen ook stille/ en zagen op malkanderen/ en booden elkander de bloemen die zy in haar handen hadden/ even als of ze levendig waren Om deeze der Lonkvrouwen en was zoo kostelyk Graf ook gemaakt/ want daar waren aangezet kostelyke Steenen/ als Saphiren Coleidanen/ Amatisten/ Chopassen/ Hiacinten/ Corbojjen/ Jaspren/ Cristallen en Diamanten. Daar stonden ook Letteren op van geslagen Goud/ aldus leezende: In dit Graf legt Blanchefleur/ die de Jongeling Floris heeft bemind met gestadige liefde. Toen deed de Koning gebieden/ elk op zyn leven/ dat niemand anders moest zeggen/ dan dat Blanchefleur dood was. Als alle dingen aldus geordineert waren/

D.ed

deed zy haaren Zoon Floris ontbieden / die hier over zeer blyde was / en in korten tyd t' huis kwam / daar hy zyn Vader en Moeder minnelyk groetede / en terstond na zyn lief Blanchefleur vraagde / maar niemand en durfde hem de waarheid zeggen; en terstond liep hy na haar kamer / daar hy haar Moeder vraagde, waar of Blanchefleur was, die hy daar gelaaten hadt.

Toen zeide zy: Floris / my dunkt dat gy met my gekt. Doe zeide Floris: ik en doe 't niet / myn lieve Vrouwe, maar wilt ze my tog haastelyk roepen. Toen zeide de Vrouwe, dat zy niet wist waar ze was, maar my is geheeten om te zeggen dat zy dood is en begraven. Toen wierd Floris zeer verslagen / en viel in onmacht; dies de Vrouwe zeer verschrikt was / en riep met luider stemme / zoo dat men 't het gantsche Hof door hoorde, waarop de Koning en de Koningine haastelyk kwamen toeloopen / zeer bedroeft zynde als zy haar Kind dus zagen leggen.

Na een korten tyd is Floris van zyn onmacht bygekomen / en zeide:

De onverzienelyke dood zeer gryselyk
Heeft my ontschaakt zeer dieffelyk,
Blanchefleur, die my hield staande in myn
 jeugd
Nooit oogen waren op my zoo lieffelyk,
Nooit menschenmond en was my zoo ge
 rieffelyk,
Nooit hert en droeg te my waards zulk
 een deugd.
Zy was myn lust en myne zielevreugd.
Haar byzyn, haar minnelyke compagnie,
Was me op de wereld de beste melodie

Ach mogt ik die tweede dood bezweeren,
Zwaarden en Lanciën zou ik gaan tegen,
En myn allerliefste Blanchefleur zal ik
 weeren,
Die nu gerekend is met de flegten,
Van de dood spaarende Heeren noch Knegten,
Daar ik deerlyk om moet lammenteeren,
Ik weet niet wat te doen of te ordonneeren
Ander dan altyd te klagen en kermen,
Hoopen en verlangen doen elk een verblyden,
Nu en hoopten ik niet ten allen tyden.
Myne hoope en vreugde is gedaan,
Allerly droefheid komt my bestryden,
Al zie ik blydschap 't is my een lyden,
My dunkt elk moest met myn druk zyn begaan.
O ongenadige dood, wat hebt gy bestaan?
Myn alderliefste hebt gy genomen,
Daar en kan geen liever in 't herte komen,
O dood die my brengt in weenen,
Was 'er in de waereld geene
Dan die ik heb uit liefde verkooren,
Zoo denk ik van een ander kleene
Dies ik my wel mag schryven alleene
Op deez' waereld ongelukkig geboo en.
Ach had ik tog myn ryk en goed verlooren,
En Blanchefleur behouden, die wel bekwam,
Zoo mogt ik zeggen, avontuur gaf en nam
Ons vriendelyke Brieven en Missiven.
Zy die my aan 't hert was nypende
Moet nu helaas verlooren blyven,
Daar zal geen vrugt meer van beklyven,
De struik is weg eer het bloeisel is rypende.
Myn hert en bloed en traanen is zypende
Om myn Liefste die boven al schoon was,
Boven drie Godinne zy de Kroon was.
Al waar 't dat Venus, Juno en Pallas
De appel van my eischte op dat pas
Geen van die wou ik ze geeven,
Want de Liefst die myn druk genas
Weet ik dat de schoonste was
Die leefde of ooit zal leeven,
Schoonheid, rykdom en wysheid verheven,
Daar zy een Godinne was als een wonder,
Ja, dat was myn lief byzonder.

O Moeder van alle Goden vol waarde,
Ceres, die Godinne der aarde,
Met Kasteelen gekroond tot solaas.
Die my nu alle droefheid vergaarde,
Wee my, nu gy, ô Bloem vol waarde,
De wormen zyt tot spys en aas.
Ik roep om vraak, och arme, helaas!
Kon ik tegen de dood appelleeren,
De Goden zouden my dit consenteeren.
O Choron met uw Scheepsleeden faljant,
Die de zielen voert in een ander Land,
Hebt gy ook overgezet myn Liefste schoon?
Bidt tog dat Meno's haar schenkt py stand
En in alle gebreken haar geeft de hand,
Op dat zy niet en krygt den loon
Van Pluto, den Koning van de helsche gronden;
Want zy zonder toeven, na myn bevroên,
Moest haar schielyk ter Scheepe spoen.

Doen nam hem zyn Moeder/ en leide hem in 't Graf/ daar zy zeiden dat Blanchefleur in lag/ 't welk hem zeer schoon dagt. En als hy 'er op leesde/ dat Blanchefleur in 't Graf lag/ kreeg hy zoo groote rouw/ dat hy tot driemaal toe in onmacht viel. Als hy weder by gekomen was ging hy op 't Graf leggen/ en zeide: O Blanchefleur! hoe hebt ge my verlaaten; wy waren op een dag gebooren/ te samen opgevoed/ en zouden wy dan ook niet op eenen dag te samen van deeze waereld scheiden? Helaas! nu hebt ge my alleen gelaaten/ ô Allerliefste! O bittere dood! hoe wreed straft ge my/ daar ge my doet scheiden van de vreugde van myn leeven: waarom verbeidt gy? kom my ontlyden/ of ik zal myzelf 't leven beneemen/ en alzo vaaren in 't bloeijende veld/ daar Blanchefleurs ziel voor eeuwig leeft.

Als Floris nu zyn klagten gedaan hadt zoo hief hy hem op van 't Graf/ en nam uit zyn koker een goude Griffie/ en zeide: dit deed maaken Blanchefleur en gaf dit my haar uit verkoozen/ als ik voor 't laatst van haar scheide/ op dat ik op haare liefde denken zou/ als ik dit aansag. Nu is zy/ die alleen myn troost was/ gestorven; en wie zal my verlossen uit den weg daar ik nu in ben. Voorders zeide hy:

Alle wellust, blydschap of hoopen;
Die de amoreuse geest deed noopen,
Is my helaas ontslopen.
Gelyk de Paling de staart ontdekt.
Als 't lichaam sterft en 't lyf is open
Komt 'er kwaade sap uit geloopen,
En overal neergedropen,
Sap of drank die 't harte breekt,
Wat lyf versterkt in 't Graf bedekt,
Terwyl de geest vast is in vreede,
Eer dat den mensch wordt opgewekt,
Daar onbevlekt, hert en monde spreekt;
Komt dood, want al myn vreugd is lyden,
De troost van myn hart is weggeraakt,
Blydschap boven aardsche dingen
Is my ontschaakt.
Te regte mag ik wel misbaaren,
't Hert rast niet, het breekt, het waakt,
Door fantasiën zoo geraakt, het zucht, het kraakt.
Door kermen moet elk lid bezwaaren,
Zoo vol gevaaren; zal ik 't verklaaren
Iemand in zekerheden?
Ach neen, in 't kort, myn daagen en jaaren
Zyn vol bezwaaren, zonder my te spaaren.
Komt dood, want al myn vreugd is lyden.
Blanchefleur, die regte gezonde,
Gaf my 't zoet woord uit haaren monde
By tyd, wylen en stonde
Haar aanschyn was myn vreugd dikmaal,
Haar by zyn ik verdraagen konde,
Haar minnen gaf my duizend wonde,
Maar nu is mynen raad te gronde.

Wel

Wel mag my deeren myn ongeval,
Nu myn Lief is van 't aardsche dal,
Met haar puur zinnen en leden
Komt groot en smal, vervaart nu al.
Komt dood, want al myn vreugd is lyden;

Na deeze woorden nam hy 't Gryftje, en zou hem zelven in 't hert gestoken hebben, maar de Koninginne zyn Moeder wierd dit gewaar, en wrong hem 't Gryftje uit de hand, en zeide: hoe zyt gy zoo verdoold in uw minnen, dat gy u zelven dooden wilt dan en kunt ge by u Blanchefleur in 't Paradys niet komen, maar zult moeten woonen met groote pyn en smerte, daar Thisbe en Paramus zyn, die daar zwaare tormenten lyden; daar zy met elkander zoeken troost te hebben, maar nimmermeer zullen zy die genieten. Daarom, myn lieve Kind, weest nu te vreeden, want ik weet nog zulke konsten waar door ze weder levendig kan worden.

Daarna is zy tot den Koning haaren Heer gekomen, en zeide zeer verbaast: Heer Koning, wilt u ontfermen over uw Kind, zie hier 't Gryftje daar hy hem zelve mede zou gedood hebben, had ik 't hem niet onverziens uit de hand gewrongen. En waar 't dat hy op zulk een wyze om 't leeven kwam, dewyl wy geen meer kinderen hebben dan hem, wy zouden groote schade en schande in ons Land hebben. Dus zegt nu Heere wat best gedaan is. Toen zeide de Koning, zeg hem dat hy zig verblyden mag, want zyn lieve Blanchefleur nog in 't leeven is. Aldus is zy van den Koning gescheiden, en tot Floris haar Zoon gekomen, en nam hem by zig alleen, zeggende: en wilt niet meer weenen, ik zal u de waarheid zeggen van uw Lief; want zy en is in het Graf niet, gelyk gy zien kunt; (en zy deeden de Zark 'er af nemen) maar wy meende dat gy de liefde tot haar zoudt hebben vergeeten, en uwe zinnen op een Konings Dogter zou gezet hebben, 't welk wy liever gewild hadden dan dat gy Blanchefleur ten Vrouwe zoudt nemen, die onedel is en een Christen. Daarom wilde uw Vader Blanchefleur gedood hebben, maar ik hield ze in 't leeven. Toen deed hy haar aan twee Kooplieden verkoopen in een vreemd Ryk, voor zeer kostelyke schatten. Als Floris in 't Graf nu niets en vond, was hy zeer verblyd, en vermaande nimmermeer te rusten, of hy zou zyn Lief gevonden hebben, want hy om haar lyde.

Hoe Floris oorlof nam van zyn Vader en Moeder, en de reize aannam om Blanchefleur te zoeken.

Het V. Capittel.

Als Floris nu deeze waarheid gehoord hadt zo ging hy na zynen Vader, en zeide: Vader, u zal believen my nu oorlof te geeven om Blanchefleur te zoeken, want ik geen rust zal hebben voor dat ik haar gevonden heb. Toen wierd de Koning bedroefd, en vervlokte den Dag op welke men haar verkogt hadt, en wilde Blanchefleur wel voor tien pond duurder weder koopen, dan zy verkogt was, hadt hy ze maar weeten te krygen: en zeide tot Floris: myn Zoon! blyf by my, ik zal u bezorgen eene schoone vrouwe, van edele geslachte, die met eere de Kroon dragen mag.

Toen zeide Floris, niet alzoo myn lieve Heer Vader, want 'er leeft geen Vrouw in de wereld die ik beminne dan Blanchefleur, daarom wil 't u believen, my oorlof te geeven. Toen sprak de Koning,

ring / dewyl gy nu vast wegreizen wilt / zoo zal ik u geeven al wat u noodig is / van Kleederen / Paarden / Knegten en Geld. Waarop Floris antwoorde: Heer Vader / het dunkt my best dat ik reize gelyk een Koopman die koopen en verkoopen wil: twaalf Muilezels zullen voor my gaan / waarvan men 'er drie zal laden met Goeden / drie met gemunte Penningen / twee met goude Kleederen van Zyde / Fluweel en Scharlaken / en de andere vier zullen draagen Bontwerk / wit en graauw. En tot de Muilezels zult gy my geeven twaalf Byloopers / en dan zult gy my geeven twaalf Schildknegten die my bewaaren / een van uwe Drossaarten / en een Kamerling / die zeer wys is; als mede de twee Koopliedén die haar verkogten / want die best zullen weeten waar zy haar konde zoeken. En is 't dan dat ik haar vinde / en met schatten koopen kan / dan zal ik die ontbieden / en dan verblyd wederkeeren in ons Land.

Als Floris nu aldus gesprooken hadt werd zyn Vader zeer weende / en deed voor hem bereiden al wat hy begeerde / en gaf hem eenen Tellenaar / zeer kostelyk gesmeed en rykelyk versierd. Op deeze Tellenaar deed hy zyn Zoon zitten / en deed hem twee vergulde Spooren aandoen. Toen gaf hem zyn Moeder eenen Gouden Ring met een Steen daar zy wonderen van sprak en beval hem dat hy dien altoos by hem houden zoude. Want / zeide zy / zoo lang als gy deeze Ring by u hebt / zoo en hebt gy niet te zorgen / voor Beesten / voor Vuur / voor Water / nog Wapens / of iets dat u beschadigen kan / maar zal gestadig vinden dat hy zoekt. Toen nam Floris de Ring / en stak hem aan zynen vinger / en bedankte zyne Moeder voor zulk een groote gifte. Dus heeft Floris ten laatsten oorlof genomen / daar groote droefheid om bedreeven wierd / byzonder van zyn Vader en Moeder / die hem met bedrukte herte driemaal kuschten: want zy meenden hem na die tyd niet meer te zien / gelyk ook gebeurde.

Aldus vertrok Floris om Blanchefleur te zoeken / en nam voor / haar te vinden / of altoos in eenzaamheid te leeven / en niet weder te keeren. En hy reisde met zyn gezelschap na Micheen / daar de Kooplieden voorheen met Blanchefleur naa toe vaarden / alwaar zy in korten tyd met goed

goed avontuur aankwamen/ en namen herberg by eenen ryken Man/ daar alles was dat hun behoefde zoo dat zy goede cier maakte. Maar Floris was altoos bezwaart/ peinsende altyd op zyn zoete Lief/ en zat aan de tavel te eeten, maar hy en wist niet of hy Brood of Vleesch in zyn mond stak Toodra de Waardinne dit gewaar werd/ zeide zy tot haaren Man: myn Heere/ ziet gy niet hoe bedroefd deezen Jonkheer zit, en zoo dikwils zucht/ zittende geduurig in gepeins Al zeggen zy dat ze Koopleden zyn, my dunkt dat 'er andere zaaken zyn/ die zy zoeken En de Vrouwe zeide overluid tot Floris: Jonkheer/ ik heb wel gemerkte dat gy aan deeze maaltyd lang hebt gezeeten in zwaar gepeins, en hebt zeer weinig gegeeten. Gy en gelykt niet kwalyk van wezen/ zeden en maniere naar eene zeer schoone Maagd/ die niet lang geleeden hier was/ en dikwils ook zeer sterk zucht e: fmen noemden haar Blanchefleur/ en dikwils weenden zy om haar Lief dien zy minde/ Floris geheeten/ om wien zy verkogt wierd

Als Floris Blanchefleur naam hoorde noemen/ en gaf hy de Vrouw geen antwoord/ zoo vol werd hem zyn gemoed/ dat hy niet wist waar hy was. Toen hy nu tot hemzelven gekomen was/ gaf hy haar een schoone verguldé Kop en zeide tot de Vrouwe: deeze Kop geeve ik u, om dat ge my de eerste nieuwe maare van Blanchefleur hebt gezegd: want ik niet en wist waar ik ze zoeken zoude. Nu zal ik haar volgen tot Babylonien/ alwaar gy zegt dat ze naa toe getrokken is De Waardinne bedankte Floris hier op voor de gifte/ en Floris huurde een Schip om naa Babylonien te vaaren, en bestelde alle zyne Goederen en Knegten daarin/ en zeilde zoo lang tot zy kwamen aan een Stad/ Blandus geheeten. En als zy in de Stad gekomen waaren/ gingen zy ter herberge by eenen ryken Man/ waar zy wel getracteert wierden.

Als Floris nu ter Tafel gekomen was zat hy al te fantaiseeren en te peinsen op zyn zoete Lief. De Waard dit bemerkende/ zeide tot hem: Jonkheer/ waarom maakt gy geen goede cier? overkomt u iets? Maar Floris zweeg stille. Toen zeide de Waard tot hem: ik moet u wat vertellen om fantaisien te verdryven.

't Is eenen korten tyd geleden/ dat hier 's nagts eenige Koopleden waren/ die ik meende dat uit Spanje kwamen/ en bragten met zig een Jonkvrouwe/ die naar u zeer wel gelykt, en van groote droefheid niet eeten of drinken kon/ en Blanchefleur genaamt was: Toen zeide Floris: Heer Waard/ weet gy niet meer te zeggen waar ze heen gingen/ toen ze van u scheidde De Waart zeide: Jonkheer zy trokken na Babylonien.

Toen nam Floris een rooden Scharlaaken Mantel/ en een schoone Kap, en zeide: Heer Waard deeze giften zyn voor u/ en daar door zult ge aan Blanchefleur gedenken. Hier over was de Waard zeer blyde/ en zeide: den Hemel geeft dat gy uw Lief zonder zorge moogt verkrygen.

Als zy nu alle gegeeten hadden zoo gingen zy ter ruste/ en des s' morgens vroeg wekte Floris zynen Kamerling/ hem beveelende/ dat hy het andere gezelschap oproepen soude/ opdat zy ook met hem reizen mogten Toen geleide hem de Waard buiten de Stad/ op het regte pad/ waar zy aan een water kwamen/ de Herie genaamd/ daar een Brug over lag/ maar om dat hy Paarden en ander goed by zich hadt/ zoo en mogt hy daar niet over. Maar aan de Brug stond een Cypressenstok/ daar een Yvooren hoorn aan hing/ en zoo wie de Veerman hebben wilde/ die blies op dat hoorn/ want over

over het water was een plaets/ Montsolys geheeten. Da nam Floris de hoorn en blies dat men het te Montsolijs hoorde; en de Veerlieden kwamen/ en laadde hare Veerscheepen/ en de Meester kwam met een Boot/ en nam Floris in dezelve. Als de Meester Floris nu zoo bedroeft zag staan/ zeide hy tot hem: Jonkheer/ waar wilt ge na toe vaaren/ en wat zoekt gy in dit Land. Toen zeide Floris: gy ziet dat wy Koopliden zyn/ wy wilden gaarn te Babylonien zyn/ maar 't is nu te laat om verder te reizen; hebt gy hier geen herberg voor ons en voor onze Paarden. Toen zeide de Meester: myn Heer/ ik heb hier goede herberge/ maar de oorzaak dat ik u aanspraak zal ik u zeggen: 't is boven een vierendeel jaars niet geleden/ dat hier een Jonkvrouw met my overvoer/ die naar u zeer geleek/ en die men Blanchefleur noemde. Als Floris dat bericht van hem hoorde/ was hy zeer verblydt/ en vroeg hem/ waar zy heenen vaarde toen ze van hem scheidde. Jonkheer/ antwoordde de Meester/ zoo ik vernomen heb bleef zy te Babylonien.

En Floris hieldt hem zeer blydelyk/ maar gaf den Meester niet te kennen/ dat hy om Blanchefleur aldaar was gekomen/ gelyk hy aan de andere gedaan hadt. Aldus is Floris met zyn gezelschap des nagts by dien Man ter herberge gebleven/ en des morgens bereidde hy hem om voort te reizen. Toen vraagde Floris de Waard/ of hy geen goede Vrienden te Babylonien hadt/ die hem herbergen souden/ en hem behulpig en raadzaam zyn konde naar zynen wille. Toen zeide de Waard/ ja ik/ maar eer gy te Babylonien zyt/ komt gy aan een groot en wyd water/ daar een Brug over leid; en daar zult gy vinden een Man die de Tol ontfangt van de geene die over de Brug gaan willen/ deeze Man is myn beste Vriend/ en heeft binnen de Stad Huizen en Logys/ daar hy u wel in herbergen zal; en neemt mynen Ring/ en geeft hem dien tot een teken/ dat ik u aan hem zende.

Hoe Floris met zyn Gezelschap binnen Babylonien kwam, en van den Raad die hem zynen Waard gaf om Blanchefleur te krygen.

Het VI. Capittel.

Aldus is Floris van de Waard afgescheiden/ en is voormiddag aan het water gekomen daar hem de Waard van gesproken hadt/ en gaf de Man den Ring/ dien hy zeer wel kende. En Floris zeide tot hem alzo als hem de Waard gezegd hadt/ en die Man deed Floris en de zyne leiden ter herberge/ tot zynen huize.

Als Floris des anderen daags ging wandelen/ en bezag de groote magentheid van den Admiraal/ en de sterkheid van de Stad/ wierd hy half desperaat en mistroostig/ en zeide by hem zelven: nu ben ik daar Blanchefleur is/ maar wat baat het my nu; ik heb onwysselyk gedaan dat ik uit myn Vaders Ryk ging. Ik hat wel een ander Lief gekreegen; het is beter dat ik wederom terug reize/ om alzo myn zelve te salveeren. Wie ken ik hier die ik myne zaaken vertrouwen durf; want wordt 't den Admiraal gezegt/ hy zal my doen vangen en dooden. Ik weet ook wel dat den Admiraal/ om al het Goud van zyn Land/ Blanchefleur niet zal laaten wegvoeren; en wat zoek ik dan hier?

hier? In dit gepeins stond Floris, tot dat de Waard thuis kwam, die tot hem zeide: Vriend! hoe staat ge dus bedroefd? overkomt u ook iets aan de herberge, dat ik beteren kan? Neen Heere, maar ik wensch dat ik zoo lang leeve, dat ik u regt kan danken voor 't goede dat ge aan mijn doet; maar ik vreeze dat ik 't kwalijk zal kunnen vergelden.

Toen zeide de Waard: laat ons gaan eeten, en naa den eeten zal ik raad u vinden om u na mijn vermogen te helpen. Als zy nu aan den maaltyd waren liet Floris een Nap haalen, en deed die vol Wijn schenken; en het was dezelfde Nap daar Blanchefleur om verkogt was, en daar de Waard terstond aan zag, hoe Paris Helena ontschaakt hadt.

Toen wierd Floris zeer bedroefd, en zeide by hemzelven: och of den Hemel gave dat ik met myn lief Blanchefleur weg varen mogt: wat blyde dag zou my dat zyn. Met een zoo liepen hem de traanen over zyn wangen, het welk de Waardinne, Lotaris genaamt, vernam, en zeide tot haaren Man Daris: laat ons de tafel afneemen, want deezen Jonkheer heeft weinig lust tot eeten, en laat ons hem wat vertroosten.

Als nu de tafel afgenomen was, zeide de Waard, Jonkheer, wilt my nu zonder zorge zeggen en openbaaren wat u zoo mistroostig maakt, en ik zal u ten beste raaden wat ik kan. En de Vrouwe sprak tot hem: mijn Heer! aan alle uwe maniere en zeden gelykt gy naa Blanchefleur, die vyftien dagen lang in ons huis was, in groote droefheid, en klaagden dat zy verkogt was om een Jonkheer, dien zy minde, en waarom ze dikwyls deerlyk zuchtte. En hoe den Admiraal haar kogt van die Koopliedon, die haar te Athenen gekogt hadden, en woog ze het tienvoud met Goud op. Hierom dunkt my, Heer Daris, deeze schoone Jonkvrouwe moet een van beiden zyn, of der Jonkvrouwe Broeder, of haar lief.

Toen hief Floris zijn hoofd op en wierd zeer verblyd, en zeide: ik ben haar Broeder, en niet haar Lief. Wy hebben eenen Vader en eenen Moeder. Toen zeide Daris, Jonkheer, behoudens uwe eere, zegt ons de waarheid, zyt gy om haar uitgekomen, zoo hebt gy zottelyk gedaan, want wist het den Admiraal, hy zoude u doen dooden. Myn Heer, sprak Floris, ik zal u de waarheid zeggen: ik

ben-

ben des Konings van Spanje's Zoon / en hebbe lange tyd myn lief Blanchefleur gezogt / die my ontstolen was / want zonder haar kan ik niet leven. Dus kunt ge my raad geeven / dat ik haar weder kan verkrygen / dan zal ik u loonen met zoo veel gelds als gy begeert: want ik moet ze binnen een maand hebben / of ik moet om haarent wille sterven. Waarop Daris antwoordde / Jonkheer / dat ware schandelyk dat gy uw leven verloor / door 't beminnen eener Vrouwe. Maar om haar te verkrygen weet ik geen raad / want om heel de waereld zoo en zou men Blanchefleur van den Admiraal niet durven afneemen / want hy is zoo machtig / dat hy wel honderd en vyftig Koningen onder zyn gebied heeft; en de Stad van Babylonien is wyd en breed twintig mylen, en de muuren zyn dik en hoog zeventien stellingen / en zyn van zulk een harde stoffe gemaakt / dat 'er geen yzer kan tegen bestaan / waarom die van binnen ook geen Vyand ontzien; ook zyn 'er in de muuren gemaakt drie en dertig kostelyke staale Poorten / en daar zyn ook zeven honderd Toorens in / zoo groot als ooit Mensch gezien heeft. Die Toorens houden zeven honderd van de aanzienlykste Heeren van Babylonien / die de Stad en de Vesten bewaaren; en elk van de Baronnen en Heeren is zo magtig / dat zy voor een Koning niet wyken en zoude. Dus / dunkt my / is 't groote zotheid dat gy dit ondernomen hebt. En ook in 't midden van deeze Stad staat een kostelyk Slot / daar vier wooningen op zyn en op de vierde en hoogste woont Blanchefleur / met zeven andere Jonkvrouwen / elk op een schoone en kostelyke kamer. waar van de deuren van ebbenhout zyn gemaakt. dat nimmermeer en verrot / noch met vuur en verbrand. en de vensteren zyn van welriekende Micienhout. Ook zyn de deuren met goude lazuur vercierd / en wonderlyke dingen staan daar aan gemaakt; en om dat 'er de Jonkvrouwen op woonen / zoo is ze geheeten de Jonkvrouwen Toren. In 't midden van deezen Toren staat een Pylaar van Kristal. en daarby springt een Fontein tot de hoogste vensteren / en dan daalt ze weder neer. En aan de eerste Pylaar staat een trap / daar de Jonkvrouwen afgaan in des Admiraals kamer. daar hem veertien dagen lang alle morgen en alle avonden twee van deeze Jonkvrouwen dienen / als hy opstaat en ter ruste gaat. De Torenwagter is uitermaaten fel; al wie de Toren genaakt / en hem geen voldoende redenen geeft / waarom hy daar kwam / die zou hy dooden. Ook zyn 'er zestien Mannen / zeer wreed / die de wooningen van den Toren bewaaren / en nagt nog dag en slaapen. Nog is 'er een wonderlyk stuk dat ik u zal verhaalen.

De Admiraal is gewoon alle jaaren een Wyf te trouwen. Op 't einde van 't jaar ontbiedt hy alle de Heeren Prinsen en Koningen van zyn Ryk; en als zy al's vergaderd zyn; zoo doet hy de Vrouwen alle voor hem brengen / en haar het hoofd afslaan van een Ridder / om dat 'er niemand anders by en zal slaapen.

Dus moet zyn Vrouwe die eere bekoopen met zeer groote rouwe / ja met de dood. Als dit gedaan is zo doet hy de Jonkvrouwen beneden komen van de Toren in eenen Boomgaart. dat ze alle zeer bedrukt doen; want niemand en begeert de eere om Koninginne te zyn / om de dood / die ze verwagten naa dat jaar.

Zeer schoone muuren zyn om deeze Boomgaart gemaakt van Goude en van Lasuure; en men vindt het gantsche jaar door nergens zulke goede vrugten als in deezen Boomgaart. Daar in wast Gember / Kaneel / Grosiers / Nagelen / Muscaate /

raaten/ Muscaaten-bloemen/ en 't is 'er zoo genoeglyk van zoeten reuke/ gezangen en alle liefselyke bloemen/ dat een Mensch denkt te weezen in het Aardsche Paradys. In 't midden van de Boomgaart staat een Fontein/ en daar boven een Boom die altoos bloeit/ daar Bloemen op staan van veelerlele vrugten; en zoo schielyk als de Bloem valt of afgeplukt word/ zoo ras is 'er weder een andere aangewassen.

Dan gaat de Admiraal zitten met zyne Heeren/ nevens de Boom/ en dan moeten de Jonkvrouwen daar passeeren/ elk byzonder voorby de Fonteinen. En als 'er voorby gaan die Maagd zyn/ zoo blyft 't water van de Fonteinen schoon en klaar/ en die mogen met blydschap wederkeeren. Indien 'er iemand voorby komt die geen Maagd is/ zoo word het water van de Fonteinen dik en onklaar/ en de Vrouwe werd zoo rood als bloed. Daarna doet de Admiraal de Jonkvrouwen weder komen/ onder den Boom die gebloeit staat/ en op wien dan een Bloeme valt/ die neemt hy/ voor alle de anderen/ dat jaar tot eene Vrouwe/ en doet haar met eere kroonen/ maar op 't einde van 't jaar doet hy haar dooden. En is 'er dan ook een van de Jonkvrouwen die hy meest bemind/ daar doet hy met toverye de Bloeme op vallen. Dus/ schoon Jonkheer/ ik weet geen een zoo wys/ die u hier raad geeven zoude/ dat gy Blanchefleur moogt verkrygen/ want nog binnen een maand zal de Admiraal zyne Heeren ontbieden om Feest te houden op zyne Bruiloft/ en dan moeten alle de Jonkvrouwen voor hem in de Boomgaart komen/ want zoo als ik gehoort hebbe/ bemind hy Blanchefleur zoo zeer om hare schoonheid/ dat hy ze trouwen wil/ en houden haar zyn leeven lang voor hem. Och/ lieve Heer Waard/ zeide Florys/ geeft my raad wat ik best zal doen/ of ik haar openlyk wil eisschen/ want wat ik voor haar lyde/ en zal my niet pynen/ zoo verre als zy 't verneemen kan; want ik weet wel zy zal kortelyk de dood smaaken/ en volgen my naa/ en dan zal haar ziel komen by de mynen/ om bloemkens te leezen in 't Aardsche Paradys/ daar zullen wy onze geneugtens van blyven waarnemen. Toen zeide Daris/ Jonkheer/ ik zal u geeven de beste raad; gy moet morgen vroeg opstaan/ en bezien de Tooren daar Blanchefleur op woont/ en dezelve met voeten meeten. Dan zal de Torenwagter u met harde woorden vragen wat gy daar te doen hebt; en antwoord hem dan zagtelyk/ dat gy gaarne in uw Land zulke Torens zoudt laaten maaken. En als hy u van groote dingen zal hooren spreeken/ zal hy kenuisse met u maaken/ en u nooden om het Schaakspel met hem te speelen/ want hy dat gaarne doet; maar speelt dan met hem om niet minder dan honderd Bysanten/ en wint gy dien/ zoo geeft hem zyn geld weder/ en ook 't uwe/ zoo lief als gy u zelven hebt; en komt dan des anderen daags weder/ en zet twee hondert Bysanten/ en ten derden dage vier honderd Bysanten/ en geef hem alles weder wat gy van hem winnen zult/ met uw byzergeld daar by: maar uwen Nap en zult gy niet te speelen zetten/ want hy zal hem begeeren als hy hem ziet/ en 'er wel duizend mark Gouds voor willen geeven; maar gy moet die niet aan hem verkoopen nog verspeelen/ maar bieden hem de Nap ten geschenke/ opdat hy hem van u in vriendschap neemt. Dan zal hy by hem zelven peinsen hoe hy u dit geschenk zal kunnen vergelden/ en dan zal hy u ten laatsten alle trouw en bystand zweeren/ en helpen u alzoo uit uw ongeval.

Hoe Floris het Schaakspel speelde met den Wagter, en hoe Floris de Wagter omkogt, en trouw deed zweeren om by Blanchefleur, te komen.

Het VII. Capittel.

Doen is Floris naa den Tooren gereden naa den raad zyns Waards die hy zeer naauw hadt opgemerkt. Niet lange hadt hy de Tooren gezien/ of hy wierd van de Wagter zeer vergramd toegesprooken/ die hem vraagde wat hy zo naby de Tooren te doen hadt/ en of hy een Bespieder was. Maar Floris gaf hem zoete antwoorde/ zoo dat de Wagter wel te vreede was/ en vraagde hem of hy 't Schaakspel met hem wou speelen/ 't welk Floris consenteerde. Doe vraagde hem de Wagter om hoe veel hy speelen wilde? Floris zeide/ om hondert Byzanten. Toen liet de Wagter een Yvooren Schaakspel haalen/ en zy begonnen te speelen; maar Floris won 't spel waar over de Wagter by hem zelve toornig wierd. Toen dagt Floris om 't geen dat hem zyn Waard gezegt hadt/ en gaf hem zyn geld weder/ en zyn eigen geld daarby toe/ waar over de Wagter zeer blyde was/ en bad hem dat hy des anderen daags weder komen zoude/ 't welk hem Floris beloofde/ Toen gingen ze om twee honderd Byzanten speelen/ maar Floris won 't insgelyks; doch gaf hem al het geld weder/ zoo als hy te vooren gedaan hadt; waar over de Wagter nog blyder was/ en zeide dat hy tot zynen dienst gereed was als hy hem noodig was. Dit was Floris aangenaam om te hooren/ hopende dat hy door hem eenige troost zoude verkrygen van Blanchefleur. Des derden daags hebben zy weder gespeelt om vier honderd goude Byzanten/ maar de Wagter verloor 't als vooren/ en waarom hy zeer vergraamd wierd. Maar Floris gaf hem toen ook zyn verlooren geld weder/ en nog zyn eigen geld daarby; waarom de Wagter zeer verblyd was/ en bragt hem in zyn herberg ten eeten. En Floris hadt met hem gebragt zyne kostelyke Nap/ die de Wagter zeer naauwkeurig bezag/ en vraagde hem/ of hy ook die Nap wilde byzetten en verspeelen/ hy zou 'er duizend Mark Gouds tegen zetten; maar Floris en wilde dat niet doen/ en zeide/ is 't dat 't my gebeurd dat ik u van nooden heb/ en ge my behulpzaam zyn wilt/ dan zal ik u de Nap geven. De Wagter hoorende de schoone presentatie van de Nap/ wierd bevangen met gierigheid/ en beloofde hem trouw daar 't in zyn magt was. Toen schonk hem Floris de schoone Nap/ waar over de Wagter zeer verblyd was/ en zwoer/ dat/ zoo hy iets van hem begeerde/ hy dat gaarne zou volbrengen.

Toen vertelde hem Floris opentlyk hoe dat hy zyn Vriendinne/ de schoone Blanchefleur/ die daar boven in de Toren verwerven moest/ of hy zou de dood sterven. De Wagter dit hoorende/ werd zeer bedroeft van zyne belofte/ en zeide: ô Vriend! uwen rykdom heeft my verleid/ want ons beider leven zal haast/ duchte ik/ geëindigt worden. Maar niet te min om uwe begeerten te volbrengen/ zoo zult ge tot de derde dag in uw herberg keeren/ want dan is 't de eerste dag van Mey; dan zal ik laaten zoeken de edelste bloemen die men vinden kan/ en zal die Blanchefleur uwen Beminde zende met eene Mande, in eene

Ho

korve/ en dat met zulk een practijk/ dat ik u in die korve tot de schoone Blanchefleur zal zenden/ op den Tooren daar zy in is. Als Floris dit nu van de Wagter hoorde/ was hy zeer verblyd/ en is tot de herberg gegaan. En de Wagter deed zoeken alle de Bloemen die men vinden kon/ om die aan de Jonkvrouwe te zenden/ en in de korve te vullen. En deed maaken eenen korf/ zeer proper/ dien hy Blanchefleur zenden wilde/ met Floris 'er in/ zoo als hy belooft hadt.

Hoe Floris met een korf vol Bloemen op de Toren gedraagen was.

Het VIII. Capittel.

Als nu de Meydag gekomen was/ daar Floris zo na verlangde/ kwam hy in rood Purper gekleed/ zoo als hem de Wagter gezegt hadt/ om dat hy na de roode Roozen gelyken zoude. Doe nam de Wagter eenen korf in zyn kamer/ daar hy Floris in deed zitten/ en de Wagter zette hem een Roozenhoed op zyn hoofd/ en dekte hem zodanig met bloemen/ dat hem niemand konde zien/ en riep twee sterke knaapen/ en zeide tot hen: neemt deeze Roozen/ en draagt ze boven op de Tooren voor Blanchefleurs kamer/ en zegt haar: dat ik haar deezen korf zende/ en kom terstond weder tot my.

En de knaapen deeden alzo/ en vloekten tegen elkander/ en zeiden/ dat ze nooit zwaarder Bloemen gedraagen hadden: maar zy wisten de deur van Blanchefleurs kamer niet/ en bragten ze voor Claris deure/ zeggende tot haar: Jonkvrouwe Blanchefleur/ dit present heeft u de Torenwagter gezonden. Toen Claris Blanchefleur hoorde noemen/ zo en zei zy tot de knaapen niet/ dat zy aan de verkeerde kamer waren/ maar lachte/ en dankte hen en ging naa de korf/ en nam 'er een Roos uit/ die haar aanstond.

Doe meende Floris dat het Blanchefleur was/ en sprong uit de korf/ waarvan de Jonkvrouwe zeer verbaard was/ en uitriep! ô wat komt hier uit! waarop alle de andere Jonkvrouwen by haar kwamen/ en vraagden of haar iets overkwam. Als Floris dit hoorde viel hy neder/ en zy dekten hem met Roozen: en het kwam terstond in haaren zin/ hoe dat Blanchefleur haar plegt te zeggen van een Jonkheer/ dien zy minde/ die uit Spanje was/ en dat hy op haar zeer wel gelykte. Als zy nu dit overdagt/ peinsde zy op 't present dat haar gesonden was/ en zeide tot de andere Jonkvrouwen/ al lagchende/ dat een horsel uit de Bloemen kwam/ in haar aangezicht/ waar van zy zoo verbaard wierd/ dat zy haar niet konde onthouden zonder roepen/ en waar op de Jonkvrouwen al weder in haar kamer zyn gekomen. O wat pyn/ wat angst hadt Floris nu wel! als dat deeze Jonkvrouwe Claris/ die een der Hertogen Dogter van Almangiën was/ niet eens wist! En de schoone Blanchefleur en Claris waren zoo groote Gezellinnen/ dat ze elkander altoos hunnen nood klaagden/ en zy diende beide den Admiraal/ des morgens en des avonds; ook stonden haare kamers by elkander. Toen ging Claris weg/ en sloot haar deur/ op dat men den Jongeling niet en zoude merken/ en kwam tot Blanchefleur/ die neder zat/ en zuchte om haar Lief/ in zwaare gedachten/ en zeide tot haar: Blanchefleur gaat met my/ ik zal u fraaije

Bloemen laaten zien; ik weet wel gy en zag geen fraaijer dan die zyn. Toen zeide zy / liebe Claris, ik heb in myn herte zoo veel druks dat ik na geen Bloemen en vraage / om dat ik zo verre van myn Lief af ben / en myn Lief van my; want gy weet ook wel dat my groote droefheid naakende is. De Admiraal meent my nog in deeze maand ten Vrouw te nemen / maar dat zweere ik zal niet geschieden. Och Floris Lief dat was een groote misdaad; ik zal oorzaak geeven dat hy my haast verstaan zal / kan ik hem anders niet ontgaan. Ik wil liever myn leven verliezen dan Floris te verlaaten. Verder zeide zy:

O Verdrietelyke tyd, alle tyden te blank,
Al uw geblank is droefheids zank,
Wanneer ik zyn troostelyk aanschyn blank,
Aldus derven moet,
Ik vinde helaas myn verstand verkrankt,
In 't lyden krank, zonder loon of dank,
Des daags honderd werven,
Ik verderve als gebroke scherven,
Al myn verlangen doet my hem derven,
Van droefheid sterven,
Myn Lief eerbaar,
Elk uure dunkt my wel zeven jaar.
Al zie ik al de fatsoenieren,
Van alle Prinsen, Steken, Troigieren,
Die ontloken Standaarten en Banieren,
Ten baane brengen,
Al zie ik solaas en vreugd handteeren,
En de bloozende wangen steeds vereeren,
Met lachende oogen zoo goedertieren,
Dansfen en springen,
Al hoor ik harpen of fluiten klingen,
't Is al niet daar 't hert na moet verlangen,
Door Venus prangen,
Maar uitgesloten van alle dingen,
Nooit pyn viel zoo zwaar,
Elk uur dunkt my wel zeven jaar.

Toen sprak Claris / laat staan uw klagen / bid ik u / en doet Floris zyn zin dat gy met my gaat / en ziet hoe fraai die Bloemen zyn. Doe stond Blanchefleur op / en ging de Bloemen bezien; en Floris hoorde 'er twee spreeken / doch wist zeer wel wie of Blanchefleur was.

Toen richtede hy hem op / en sprong uit de korve / met de Rozen hoed op het hoofd; en Blanchefleur wierd hem kennende / en hy haar ook, en zy bleeven beide als stom staan van liefde / zoo dat zy niet een woord spreeken konden en liepen al zwygend elkander omhelzende en kussende / wel een uur lang; ten laatsten werden zy spreekende / en Blanchefleur zeide: ô Claris / dit is myn Lief / myn troost / myn toeverlaat Doe baden zy Claris alle beiden / dat zy haar liefde niet wilde scheiden noch uitbrengen / want ze anders zouden moeten sterven. Claris antwoorde / en heb geen zorge voor my / want ik zal u helpen waar ik maar kan Van onzer beider eeten en drinken daar zullen we met ons drieën van leeven / en altoos zal ik u getrouw blyven. Toen scheidden zy van Claris / en gingen te samen in Blanchefleurs kamer zitten op beddeken / bedekt met een kostelyk kleed / doorwerkt met Goude / daar zy met elkander spraken van veele gevallen die hen overkomen waaren zints zy malkander niet gesproken hadden. En Floris zeide: ô Lief / wat heb ik voor u geleden / ik ben byna dood geweest. Toen zeide Blanchefleur: zints dat gy tot Montoiren voert / en ben ik niet blyde geweest / maar altoos in druk en ellende Toen kuschten zy malkanderen van blydschap. En Floris toonde haar den Ring met den Steen / die hem zyn Moeder hadt gegeeven. En zeide haar van wat groote kragt dat hy was

De Jonkvrouwe Claris had groote zorge dat haare liefde openbaar zoude worden /

den/ en hadt hun gaarne zodanig geholpen/ als of 't voor haar zelfs hadt geweest. Zy aten en dronken te samen daar de andere Jonkvrouwen niets van wisten. Deeze twee Gelieven hadden zoo groote vreugde/ dat zy ter wareld niet anders begeerde dan by malkander te zyn/ hadt het mogen gebeuren. Maar helaas! het avontuur verkeerde binnen kort hun blydschap in groote druk; want het geviel eens op een morgenstond/ dat Claris zag dat het een schoone dag weer was en wierd verbaard/ en liep tot Blanchefleur/ haar opwekkende/ en zeide haar dat het wat laat was; waarop Blanchefleur antwoorde: ik kome/ en met een viel zy weder in slaap; en Claris liep terstond naa de Fontein/ nam water in het bekken/ en ging vervaart tot den Admiraal/ haaren Heer. En als de Admiraal Blanchefleur niet zag/ verwonderde hy hem; en vraagde Claris waar zy was. Doe antwoordde Claris: mijn Heer/ zy heeft de geheele nagt in haare Boeken geleezen/ en heeft voor u gebeden/ dat u de Goden lange willen laaten leeven/ en is daarna in slaap gevallen; daar de Admiraal wel over te vreede was/ en zeide: dat is wel een goed werk/ met regt mag ze mijn Vrouwe zyn. Maar des anderen daags sprong Claris uit bed/ en het was weder laat op den dag. En zy riep Blanchefleur/ om op te staan/ opdat zy water zou gaan haalen/ en Blanchefleur zeide Ja; maar met een dwong Floris haar tot hem/ en omhelsden haar zo lang tot ze weder in slaap viel. En Claris hadt water gehaald in een Goude Bekken/ en zy ging voorby Blanchefleurs kamer/ en riep haar nog eens/ maar zy sliep zoo vast dat ze 't niet en hoorde; doch Claris meende haar nog eens te roepen/ en zy liep haastelyk tot haaren Heer den Admiraal/ en Blanchefleur en was daar nog niet; dies de Admiraal vraagde waar Blanchefleur bleef? Claris antwoorde hem: genadigste Heere/ ik ging voorby haar kamer/ en riep ze/ en zeide/ ze zou voort by my komen. Als de Admiraal dit hoorde/ verwonderde hy hem en zynen Kamerling/ en zeide: gaat en beziet waar Blanchefleur blyft/ en laat ze tot my komen/ en de Kamerling wist niet dat Claris beneden was. Zo liep de Kamerling opwaards/ en kwam in haare kamer/ die zeer fraai was van de dierbaare steenen; en zag een schoon bed/ en Blanchefleur by Floris leggen/ meende dat het Claris geweest was; want Floris hadt simpel nog baard in zyn aangezicht/ en daar was geen zoo schoon Jonkvrouwe/ in 't oog van Blanchefleur/ als Floris was. Als de Kamerling deeze twee Gelieven dus minnelyk zag slaapen/ jammerde 't hem dat hy ze wekken zoude/ en keerde wederom tot zynen Heer/ en zeide dat Blanchefleur en Claris zoo minnelyk in malkanders armen te bed lagen en sliepen/ dat 't hem deerde dat hy ze wekken zoude. Dit hoorde Claris beneden/ en de Admiraal ontstak zeer vreesselyk in grooten toorn/ zorgende dat 'er iemand met Blanchefleur verborgene liefde pleegde.

Hoe de Admiraal Floris en Blanchefleur wilde doen dooden, en hoe zy genade verkreegen.

Het IX. Capittel

Toen zeide de Admiraal/ langet my mijn zwaard/ en ik zal gaan bezien deeze Jonkvrouwe/ want gy hebt gelogen/ Claris staat hier. En hy en de

Kamerling gingen boven na Blanchefleurs kamer / (daar de Admiraal de vensteren open deed / op dat de ligten dag daar in zoude schynen /) en ging naar het bed / met het zwaard in de hand / daar hy ze beide slaapende vond. Toen stond de Admiraal in groote verbaasdheid / want hy twyffelde of 't een Jongeling of Jonkvrouwe was / om dat Floris zoo schoon van aangezicht was. Toen riep hy zyn Kamerling / en deed hem de borsten ontdekken / maar toen de Admiraal zag dat het een Mansperzoon was / wierd hy zoo toornig dat hy niet spreeken en konde. Toen verhief hy zyn zwaard en wilde ze verslaan / dies zy uit haaren slaap opsprongen / en zagen voor zich staan hunnen vreesselyken Heer / met een bloot zwaard / waarom ze niet twyffelde of ze moesten beide sterven / en zagen op elkanderen / bitterlyk weende. Toen sprak de Admiraal tot Floris: hoe zyt gy zoo koen / om myn dusdanig leed te doen / en by myn Lief te slaapen? Nu zult gy hier uw leeven laaten. Hierop sprak Floris tot den Admiraal: genadige Heer! deeze is 't die my bemint boven allen die nog leeven zyn / en 'k haar weder; nooit en was 'er zoo gestadige liefde als wy hebben. En Floris bad de Admiraal dat hy hun beide wilde laaten leeven / en dat ze mogten komen voor zyne Heeren / opdat men vonnisse tegen haar uitbragt.

Toen gaf de Admiraal respyt / en liet ze brengen in zyn Zaal / daar men zou gaan pleiten om haar leeven. En daarop kwam het Feest / dat elke jaar pleeg te zyn / waarop de Admiraal een Vrouw nemen zoude. Toen waren daar vergaderd de aanzienlykste van zyn Ryk / Koningen / Hertogen / Graaven / Baronnen en andere groote Heeren / in menigte. De Zaal van Priam van Troyen hadt hierby geen gelyke; ze was een myl lang en breed / alle de Pilaaren waren van Kristal. En daar kwam de Admiraal zitten op de hoogste plaats / en gebood dat elk zoude zwygen; en zeide: gy Heeren / hoort na my / en geeft vonnisse / op dat daarvan geen schade verkrygt. Toen sprak de Admiraal: myne Heeren / vermits Blanchefleur hier boven vier maanden niet geweest en is / en ik haar kogt voor eenen grooten schat / tienmaal zwaarder van goud als zy van ligchaam is / hadt ik gedagt / om haare schoonheid / haar te neemen tot een Vrouwe / en te behouden myn leevn lang. En liet my door haar bedienen / op dat ik ze alle dagen zoude zien. Doch nu heb ik ze gevonden met eenen anderen / en zou ze verslagen hebben / maar zy ontsprongen uit haren slaap / en hebben grotelyks tegen my misdaan / in myn eigen Paleis. En nu / myne Heeren / geeft hier van vonnisse dat tot myn eere zy. En alle de Heeren die daar tegenwoordig waren verweezen hen ter dood / en zeiden: Heer Admiraal / wreek den laster die u is aangedaan. Sommige van hen zeiden; dat men ze zoude ophangen; anderen dat men ze zoude raabraaken; anderen dat men ze met Paarden zoude van een trekken; anderen dat men ze verbranden zoude; en anderen dat men ze met groote steenen in 't water zoude verdrinken. Dus ao. deelden zy alle te samen dat men ze deerlyk martelen zoude.

Toen stond daarby een Koning / Alphas geheeten / die zeid: 't is groote schande dat 'er zodanig een geroep is in 't Hof voor myn Heere / een ieder heeft hier zyn byzonder vonnis. Doet zoo / en laat een voor allen dit vonnis uitspreken / want wy hebben nu al gehoort het voorneemen van onzen Heer; wy zyn nu ook schuldig om te hooren de antwoorden van Floris en Blanchefleur. Daarby stond de Koning van Arabiën / Balzier gehee-

ten

ten/ die zeide: Heere/ dat prijse ik niet/ want hebben ze onzen Heere laster aangedaan/ zoo is 't wel regt dat men ze vernist zonder wederleggen. want die een dief met een dief ving/ zou niet wel tot een regtsgeding komen.

Toen liet den Admiraal Floris en Blanchefleur haalen door twee Sergianten/ die bragten/ zeer bedroeft op elkanderen ziende. Toen sprak Floris: Heer Admiraal/ ik weet wel dat ik sterven moet/ maar laat Blanchefleur tog leeven/ want de schuld is mijne. daarom laat aan my het regt vergolden worden/ in Blanchefleurs plaats. Want hadde ik in deezen Tooren niet geweest/ mijn Lief was niet gekomen tot zulk een groote schande; daarom/ wilt mijn verslaan en mijn Lief laaten gaan. Zonder twyffel/ sprak de Admiraal/ gy zult beide sterven/ en ik zal u zelf verslaan. Waar op nam hy een bloot zwaard in zijne handen. Toen kwam Blanchefleur toegeloopen/ en bood haaren hals aan. Als Floris dit zag weende hy zeer/ en kwam aangeloopen/ trok haar agterwaards/ en zeide: zy zouden alle schande van my spreeken die 't wisten; dewijl ik een Man ben daarom zult gy voor my niet sterven/ en Floris reikte zijnen hals toe/ en was gereed. Toen greep Blanchefleur hem by zijn kleed/ trok hem agter uit/ liep voor hem heenen/ en bood haaren hals op nieuws aan. Dit aandoenlijk voorval duurde eenen langen tijd/ elk hunner wilde 't eerste sterven. Als dit alle de Heeren zagen wierden zy weende/ en kreegen medelijden zodanig/ dat de Admiraal zelve al weenende zijn zwaard uit de hand liet vallen. Toen kwam daar een Hertog/ die hun leeven zeer begeerde/ en openlijk zeide: my dunkt dat het beste was/ en tot mijn 's Heeren eer/ dat hy hun beide het leeven gaf. Wat zal 't onzen Heer helpen als hy ze gedoodt heeft? Nun in 't leeven te laaten is/ dunkt my/ de beste weg/ dat Floris ons zal zeggen hoe hy op zulk een vasten Tooren/ en by zijn Beminde kon komen/ en opdat wy ons op een anderen tyd daar voor kunnen wagtë.

Als nu de Admiraal hoorde dat deeze Hertog voor hen bad/ wierd hy zeifs verblijd/ en zeide: dat hy 't doen zoude/ indien Floris zeggen wilde hoe hy daar toe gekomen is/ en niemand is gewaar geworden. Mijn Heer/ zeide Floris/ dat en zal ik niet zeggen/ wat ik daarom ook lyde/ ten zy dat gy 't hem vergeeft/ die 'er my toe hielp. Toen wierd de Admiraal nog grammer/ en zoo zeer/ dat hy 't niet doen zoude om iemands wil/ al zouden zy daarom sterven. Toen viel de Hertog den Admiraal te voet/ en bad hem: Heere/ vergeef 't hun allen die Floris behulpzaam hebben geweest/ uwe Heeren begeeren dat van u; want u kan haar dood weinig baaten/ maar laat Floris zeggen zijn avontuure/ want uw herte zal beter komen te aanhooren deeze geschiedenisse van Floris/ dan hem te zien sterven/ want zy beiden zoo schoon van leden zijn/ als men ergens in 't Land zoude mogen vinden. Toen riepende Heeren alle te samen: Heer Admiraal/ vergeeft hun de misdaad/ en verhoor tog uwes Heeren bede. Toen liet hem de Admiraal geraaden/ en wilde niet langer tegen henlieden zijn/ maar vergaf Floris en Blanchefleur alle haare misdaaden en schuld/ en alle de geenen die hen behulpzaam hadden geweest/ waar over die twee Gelieven zeer verblijd waren. En Floris vertelde in tegenwoordigheid van alle de Heeren de geschiedenis die hun was overgekomen/ van hunne geboorte af tot den tijd dat ze op de Toren gevonden waren/ waar over zy hen allen zeer verwonderden. Na dat Floris zijn verhaal geëindigd

digd hadt / ging hy tot den Admiraal / viel hem te voet en bad hem of hy hem nu Blanchefleur weder geeven wilde daar hy zoo veel om geleeden en gedaan hadt / want hy zonder haar niet zoude kunnen leeven. Toe nam de Admiraal om zyne Edelheid te betoonen / Floris by de hand / en deed hem zitten nevens zyne zyde / en kuschte hem ; en hy nam ook Blanchefleur by de hand / en zeide : Vriend / hier geeve ik u de Jonkvrouwe terug / en schenke u beide het leeven. Toen vielen zy de Admiraal te voet / maar hy rechtte hen minnelyk op / en kuschte hen / en maakte Floris tot Ridder / naar de maniere des Lands.

Hoe de Admiraal met Claris, een Dogter van Almagiën, en Floris en Blanchefleur trouwt.

Het X. Capittel.

Als nu alle dingen ten beste gekomen waren / zoo wierd daar een groot Feest bereid ; want de Admiraal deed Claris met groote triumphe geleiden tot Monster / daar hy ze trouwde met groote eere / en liet ze tot Koninginne kroonen voor alle de Heeren en Grooten / en wilde haar behouden al zyn leeven lang. En Blanchefleur wierd ook ter zelfder Kerk gebragt / daar ze Floris trouwde met groote blydschap. En daar wierd eene aanzienlyke Bruiloft gehouden / en de Admiraal zat op de hoogste plaats / en by hem de Koninginne Claris ; en daar naast deed hy by hem zitten Floris en Blanchefleur / en de andere Heeren / elk na zynen staat. Toen hield men groote blydschap van Tournooyen / steken / zingen en springen / en menigerlei muziek ; en het Feest duurde verscheide dagen.

Op dit Feest waren ook gekomen Ambassaten uit Spanje / die openlyk voor alle de Heeren verhaalde dat Floris zyn Vader en Moeder gestorven waren / en dat het Land in groote disorde was / om zyner doolinge wille. Als Floris deeze zaake verstaan hadt was hy zeer bedroeft / en verzogt de Admiraal om zyn verlof / 't welk hy niet gaarne deed / beloovende hem grooter Heer te zullen maaken dan hy t'huis kon zyn / waar over hem Floris bedankte. Als nu de Admiraal zag dat hy begeerde te vertrekken / heeft hy hem ryckelyk beschonken met veele kostelyke giften / en zoo veel Goud en Zilver als hy begeerde / en heeft hem de Goden aanbevolen. Alzo zyn Floris en Blanchefleur na Spanje gereist / met hunnen staat / daar zy spoedig aankwamen / en met groote blydschap en triumph van al het Volk ontfangen wierden. En Floris werd als Koning gekroond in zyn Vaders plaats / en Blanchefleur tot Koninginne. Deeze twee leefde langen tyd in groote liefde en geneugte. En Floris maakte / op de begeerte van Blanchefleur / al het Volk in zyn Land tot Christenen. En kort daar na verstierf hem 't Land van Hongaryen van zynen Oom / die zonder Kinderen stierf. Ende zy gewonnen te samen een Dogter / die Berthe genaamd was / en naderhand een huisvrouw van Koning Peppyn wierd ; die voor haaren eersten Man den groo en Koning Karel / zoo als menige Historien zeggen / eene deugdryke Princesse was.

E Y N D E.

